

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВИЩИЙ ДУХОВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ТАВРІЙСЬКИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ ІНСТИТУТ»**

Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Вступ до спеціальності»**

Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальність – 041 Богослов'я
Галузь знань – 04 Богослов'я

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 07 вересня 2020 р.

Херсон 2020

1. Дані про викладача дисципліни

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Козинець Олена Олегівна
Контактний телефон	050-041-97-90
E-mail	kozynetz@gmail.com
Розклад занять	Понеділок 10:00, ауд. 4 (у розкладі можливі зміни)
Консультації	Вівторок 14:00 -15:00, ауд. 4 (у розкладі можливі зміни)

2. Анотація дисципліни

Вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» спрямоване на сприяння адаптації студентів до навчального процесу у вищому духовному навчальному закладі та оволодінню ними знаннями, вміннями та навичками, необхідними для успішного досягнення цілей навчання за спеціальністю «Богослов'я»

Навчальна дисципліна «Психологія» належить до нормативних дисциплін.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 04 Богослов'я	Нормативна	
Загальна кількість годин 90 – д.в. 75 – з.в.	Спеціальність 041 Богослов'я	Рік підготовки	
	Освітня програма Бакалавр богослов'я. Християнське керівництво	1-й	1-й
Лекції			
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3 год	Рівень вищої освіти: бакалаврський	24	6
		Практичні	
		21	6
		Самостійна робота	
		45	63
		Вид контролю: залік	

4. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є сприяння

адаптації студентів до навчального процесу у вищому духовному навчальному закладі та оволодінню ними знаннями, вміннями та навичками, необхідними для успішного досягнення цілей навчання за спеціальністю «Богослов'я».

Основними завданнями вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» є:

- формування знань про сучасні освітні тенденції та навчальний процес у вищому духовному навчальному закладі;
- розвиток умінь і навичок, необхідних для успішного навчання у ВДНЗ
- психологічна адаптація до навчання у ВДНЗ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

Інтегральна компетентність	Здатність використовувати отримані знання, уміння й навички для успішного навчання у ВДНЗ за спеціальністю «Християнське керівництво».
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу 2. Здатність до критичного мислення 3. Здатність до самоаналізу 4. Здатність самостійно працювати з літературними джерелами 5. Здатність застосовувати отримані знання на практиці
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - основний понятійний апарат, пов'язаний з навчанням дорослих; - структуру навчального процесу у ТХІ як ВДНЗ; - структуру програми «Бакалавр богослов'я. Християнське керівництво»; - необхідні умови ефективного навчання; - сильні та слабкі сторони своєї особистості, що можуть впливати на ефективність навчання; техніки їх використання та оптимізації; - технологію написання навчально-наукових письмових робіт. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Правильно вести, опрацьовувати та використовувати конспект лекцій - Планувати самостійну навчальну діяльність - Використовувати техніки оптимізації сприйняття, уваги, пам'яті, регуляції емоційного стану для потреб навчання; - Виконувати передбачені програмою види письмових робіт.

5. Міждисциплінарні зв'язки.

Курс „Вступ до спеціальності” покликаний створити базу для успішного засвоєння студентами матеріалу інших дисциплін програми. Зокрема безпосередні зв'язки пов'язують його з дисциплінами «Психологія», «Педагогіка», «Методика наукового дослідження», «Християнське консультування».

6. Програма навчальної дисципліни „Вступ до спеціальності”

Тема 1. Місце вищої духовної освіти у підготовці християнського лідера.

Поняття про вищу духовну освіту. Історичні відомості. Сучасні світові тенденції. Болонський процес. Духовна освіта в Україні. Таврійський християнський інститут та його місце у системі духовної освіти. Місія, завдання, напрямки діяльності, партнерські зв'язки. Історія закладу. Ознайомлення з програмою «Бакалавр богослов'я. Християнське керівництво»: її метою та завданнями; структурою, окремими розділами та дисциплінами.

Тема 2. Загальна характеристика навчання як діяльності. Мотивація.

Навчальна діяльність та навчальний процес. Специфіка навчання дорослих. Сучасні уявлення про фактори ефективності навчального процесу.

Основні групи навичок навчальної діяльності. Можливі проблеми у навчальній діяльності. Роль та специфіка мотивації навчальної діяльності. Мотиватори та їх характеристики. Динаміка мотивації. «Стратегії уникання». Прийоми саморегуляції в мотиваційній сфері.

Тема 3. Профіль особистості та стиль навчання.

Поняття про найважливіші індивідуальні та типологічні особливості, що впливають на ефективність навчання: сенсорні преференції; тип інтелекту; тип особистості МВТІ. Преферентні стилі навчання.

Тема 4. Навчальний процес у ВНЗ.

Форми організації навчального процесу у ВНЗ. Академічні правила ТХІ. Аудиторні заняття: лекції, семінарські та практичні заняття – специфіка та типологія. Самостійна робота студентів.

Тема 5. Техніка сприйняття й розуміння.

Сприйняття й розуміння навчальної інформації. Ведення конспекту лекцій. Опрацювання конспекту та його використання у навчанні.

Тема 6. Техніка самоорганізації.

Загальне поняття про планування та раціональне використання часу при розумовій праці. Поради з раціонального планування самостійної навчальної діяльності. Способи концентрації уваги. Тренування довільної уваги.

Тема 7. Техніка ефективного запам'ятовування інформації.

Загальне уявлення про роботу пам'яті. Види пам'яті. Методи та прийоми змістового та механічного запам'ятовування. Метод загальної фізичної реакції. Мнемотехніка.

Тема 8. Опрацювання навчальних посібників.

Читання в навчальному процесі. Основні навички читання. Специфіка роботи з текстом підручника. Техніка 3R. Техніка швидкісного читання.

Тема 9. Оцінювання ефективності навчального процесу.

Цілі оцінювання. Підходи до оцінювання. Форми та засоби оцінювання: тест, залік, екзамен. Самооцінювання. Підготовка студента до контрольних форм роботи. Саморегуляція емоційного стану в умовах екзаменаційного стресу.

Тема 10. Навчальні письмові роботи.

Види письмових навчальних робіт у програмах рівня бакалавра: есе, анотація, рецензія, реферат (огляд літературних джерел), доповідь, курсова/дипломна робота. Загальні вимоги до роботи. Композиція роботи. Стильові особливості навчальної письмової роботи. Використання джерел: пошук, цитування, посилання, бібліографія. Оформлення роботи. Вимоги до окремих видів робіт. Етапи написання роботи. Презентація роботи.

7. Темі лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в.	Кількість годин з.в.
1	Місце вищої духовної освіти в підготовці християнського лідера	2	-
2	Загальна характеристика навчання як діяльності. Мотивація навчання.	2	1
3	Профіль особистості та стиль навчання	2	1
4	Навчальний процес у ВДНЗ.	2	
5	Техніки самоорганізації у навчанні	2	
6	Техніки ефективного запам'ятовування інформації	2	1
7	Опрацювання навчальних посібників	2	-
8	Оцінювання ефективності навчального процесу	2	-
9	Навчальні письмові роботи: загальна характеристика, типологія, стильові особливості	2	1
10	Навчальні письмові роботи: планування та етапи виконання	2	1
11	Навчальні письмові роботи: оформлення та презентація	2	1
	Разом	22	6

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в.	Кількість годин з.в.
1	Визначення рівня мотивації та навичок навчання	2	-
2	Визначення профілю особистості та преферентного стилю навчання	2	2
3	Самоаналіз витрат часу	2	-
4	Визначення характеристик уваги	2	-
5	Відпрацювання технік змістового запам'ятовування	2	2
6	Відпрацювання технік механічного запам'ятовування	2	-
7	Робота з навчальною літературою	2	-
8	Опрацювання стилю навчальної письмової роботи	2	1
9	Використання цитат та посилання на першоджерела	2	1
10	Написання рецензії на книгу	2	-
11	Написання реферату-огляду літературних джерел	2	-
12	Написання та презентація доповіді	4	-
	Разом	24	6

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість год. д.в.	Кількість год. з.в.
1	Місце вищої духовної освіти в підготовці християнського лідера	-	2
2	Загальна характеристика навчання як діяльності. Мотивація.	2	6
3	Профіль особистості та стиль навчання	2	8
4	Навчальний процес у ВДНЗ.	2	8
5	Техніки самоорганізації у навчанні	4	6
6	Опрацювання навчальних посібників	4	8
7	Оцінювання ефективності навчального процесу	2	8
8	Навчальні письмові роботи	24	17
	Разом	44	63

10. Вимоги викладача

При вивченні дисципліни «Вступ до спеціальності» необхідно спиратися на конспекти та рекомендовану основну та допоміжну літературу. Вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії.

Від студента очікується:

- регулярне відвідування занять (відвідування контрольних заходів є обов'язковим);
- явка на заняття без запізнення;
- систематичне засвоєння навчального матеріалу;
- якісна підготовка виступів на семінарських заняттях, активна участь в обговоренні дискусійних питань;
- своєчасне звітування про результати самостійної роботи;
- відпрацювання пропущених семінарських занять;
- дотримання норм академічної доброчесності.

Дотримання норм академічної доброчесності є загальною вимогою для студентів ТХІ. Згідно з «Положенням про академічну доброчесність», в Таврійському християнському інституті» категорично заборонено списування і плагіат. У разі виявлення факту порушення студент отримує незадовільну оцінку і повинен повторно скласти екзамен або виконати завдання. При повторних порушеннях, беручи до уваги моральний аспект проблеми, до студента можуть бути застосовані дисциплінарні заходи.

11. Студенти з особливими потребами

Студенти, що претендують на врахування їхніх особливих навчальних потреб, повинні заздалегідь повідомити про це секретаря навчального відділу, надавши відповідну медичну документацію.

12. Види контролю і система нарахування балів

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий

форми контролю. Також передбачено контроль засвоєння навчального матеріалу, винесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться в формі тестового оцінювання готовності до практичних занять та оцінювання виконання практичних робіт.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного диференційованого заліку під час екзаменаційної сесії (1-й семестр); термін можна дізнатися з графіку навчального процесу. Обсяг навчального матеріалу, який виноситься на залік, відповідає робочій програмі дисципліни. Для виставлення підсумкової оцінки за результатами поточної успішності студент має скласти всі тести та виконати всі практичні роботи, набравши за семестр не менше 20 балів з 50 максимально можливих.

	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів		Кількість балів за 1 захід		Усього балів	
		Д.в.	З.в.	Д.в.	З.в.	Д.в.	З.в.
1	Тестова перевірка готовності до практичного заняття	8	3	0-3	0-3	0-24	0-9
2	Виконання практичної роботи	9	3	0-1	0-1	0-9	0-3
3	Виконання самостійного письмового завдання	1	1	0-14	0-38	0-17	0-38
4	Залік	1	1	50	50	0-50	0-50
	Разом	20	14	-	-	0-100	0-100

13.Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою		Мін. бал	Макс. бал	Шкала ECTS
недиференційована шкала	диференційована шкала			
Зараховано	Відмінно	90	100	A
	Добре	82	89	B
		74	81	C
	Задовільно	64	73	D
60		63	E	
Не зараховано	Незадовільно	35	59	Fx
		0	34	

14. Зміст практичних занять

Практична робота 1. Тема: Визначення рівня мотивації та навичок навчання.

Зміст роботи.

1. Самодіагностика мотивації до навчання
2. Визначення наявності проблемних сфер у навчанні
3. Визначення IQ (тест Айзенка)

Література: 9,10, 11, 19.

Практична робота 2. Тема: Визначення профілю особистості та преферентного стилю навчання.

Зміст роботи.

1. Виконання самодіагностики сенсорних преференцій (аудіал, візуал, кінестетик).
2. Виконання самодіагностики типу інтелекту за Гарднером.
3. Виконання самодіагностики типу особистості за методикою Майерс-Бріггс (МВТІ).
4. Аналіз результатів та складання профілю особистості.
5. Визначення преферентного стилю навчання.

Література: 9,10.

Практична робота 3. Тема: Самоаналіз витрат часу

Зміст роботи.

1. Складання типового тижневого розкладу студента.
2. Самоаналіз та корекція витрат часу згідно з вимогами планування самостійної роботи.

Література: 7,9,10,19.

Практична робота 4. Тема: Визначення характеристик уваги

Зміст роботи.

1. Самодіагностика характеристик уваги з використанням стандартних психологічних тестів.
2. Виконання вправ на тренування зосередженості

Література: 8, 9, 10.

Практична робота 5. Тема: Техніки змістового запам'ятовування

Зміст роботи.

1. Складання плану розділу підручника.
2. Складання структурної схеми розділу підручника.
3. Опрацювання методу змістових опорних пунктів

Література: 8, 9, 11, 19.

Практична робота 6. Тема: Техніки механічного запам'ятовування

Зміст роботи.

1. Визначення об'єму пам'яті.
2. Опрацювання вправ на розвиток механічної пам'яті.

Література: 8, 9, 11, 19.

Практична робота 7. Тема: Робота з навчальною літературою

Зміст роботи.

1. Опрацювання розділу книги та окремого видання з допомогою методу 3R

Література: 4, 9, 11, 17, 19, 22, 23.

Практична робота 8. Тема: Стиль навчальної письмової роботи

Зміст роботи.

1. Вивчення зразків наукового стилю. Визначення різновиду стилю.
2. Виконання вправ зі стилістики (різновиди наукового стилю)

Література: 1, 2, 5, 9, 11, 14, 23.

Практична робота 9. Тема: Використання цитат та посилання на першоджерела.

Зміст роботи.

1. Вивчення зразків оформлення цитат та посилань у науковому тексті.
2. Виконання вправ та творчих завдань на оформлення прямих та непрямих цитат та посилань на джерела.

Література: 4, 6, 9, 11, 15, 20.

Практична робота 10. Тема: Написання рецензії на книгу

Зміст роботи.

1. Вивчення зразків рецензій на книгу.

2. Виконання початкових етапів написання рецензії (робота має бути закінченою самостійно).

Література: 4, 6, 9, 11, 15, 20.

Практична робота 11. Тема: Написання реферату-огляду літературних джерел

Зміст роботи.

1. Вивчення зразків рецензій на книгу.
2. Виконання початкових етапів написання рецензії (робота має бути закінченою самостійно).

Література: 4, 6, 9, 11, 15, 20.

Практична робота 12. Тема: Написання та презентація доповіді

Зміст роботи.

1. Вивчення зразків рецензій на книгу.
2. Виконання початкових етапів написання рецензії (робота має бути закінчена самостійно).

Література: 4, 6, 9, 11, 15, 20.

15. Контрольні питання для заліку з дисципліни «Вступ до спеціальності»

- a. Особливості сучасного етапу розвитку підготовки християнських лідерів в Україні.
 - b. Сучасні світові тенденції вищої освіти. Болонський процес.
 - c. Таврійський християнський інститут як вища духовна школа. Місія, сферидіяльності, основні програми.
 - d. Головні особливості навчання дорослих.
 - e. Фактори ефективності навчального процесу; їх коротка характеристика.
 - f. Основні види навчальних навичок.
 - g. Основні проблеми навчальної мотивації та як з ними впоратися.
10. Власний профіль особистості у навчанні; його параметри.
 11. Форми організації навчального процесу у ВНЗ.
 12. Лекція як форма навчального процесу; її функції. Види лекцій.
 13. Правила конспектування.
 14. Семінар як форма організації навчального процесу, його функції. Види

семінарів.

15. Види планування у навчальному процесі. Основні навички самоорганізації.
16. Техніки розвитку уваги та вміння зосереджуватися.
17. Основні методи та прийоми смислового запам'ятовування.
18. Основні методи та прийоми механічного запам'ятовування.
19. Мнемотехніка: визначення та приклади застосування.
20. Техніки опрацювання навчальної літератури.
21. Форми контролю та підготовка до них.
22. Як впоратися з екзаменаційним стресом.
23. Види навчально-наукових робіт у ВНЗ.
24. Основні етапи виконання навчально-наукової роботи.
25. Характерні особливості наукового стилю.
26. Основні правила використання літературних джерел.
27. Анотація та рецензія: спільні риси та відмінності.
28. Реферат та доповідь: спільні риси та відмінності.

16.Рекомендована література

Основна

1. Бабич, Н. Д. Практична стилістика і культура української мови: навчальний посібник /Н.Д. Бабич. Львів : Світ, 2003. 430 с.
2. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. - Львів: Світ, 1990. - 232 с.
3. Ваймейер Н. Качественные исследовательские работы. - Одесса : Одесская Богословская Семинария ЕХБ, 2012. - 301 с.
4. Введение в учебный процесс. Методические материалы к курсу/составитель Н.В. Ружина. – Донецк, ДХУ, 2012.
5. Голуб И.Б. Русский язык и культура речи: Учебное пособие. – М.: Логос; 2005. – с. 265 - 362
6. Как писать и оформлять богословские работы на русском, украинском и английском языках. Руководство. – 2е издание. – Одесса: ЕААА, 2012. – 292 с.
7. Макдональд Г. Как упорядочить свой внутренний мир. – СПб.: « Мирт», 1999. – 240 стр.

8. Меженко Ю.С. Быстрое и эффективное развитие памяти, внимания и умственных способностей. Донецк: ООО ПКФ «БАО», 2005:8-223 с.
9. Методика учебной деятельности. Учебно-методическое пособие для студентов/ составитель Е. Козинец. - Херсон, ТХИ, 2014. - 35 с.
10. Немов Р.С. Психология. Кн. 3.: Психодиагностика. учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2006. – 640 с.
11. Никифоров Н. Теория и методика учебной и научной работы студента. Курс-конспект лекций и контрольные задания для студентов 1 курса. – Рига: 2008. – 152 стр.
12. Отчет по внутреннему анализу и оценке программы «Бакалавр христианского руководства» и «Бакалавр христианского образования». – Херсон, ТХИ, 2011, - 154 с.
13. Програма «Бакалавр богослов'я. Християнське керівництво». Таврійський християнський інститут, Херсон, 2018 р.
14. Розенталь Д.Э., Голуб И.Б. Секреты стилистики: 4-е изд. – Айрис-пресс, 2004. – 208 с.
15. Смит К. Богословские письменные работы. Руководство для студентов.- Херсон, ТХИ, 2016.

Додаткова

16. Воронина Т. П.; Кашицын В. П. и др. Образование в эпоху новых информационных технологий. М. 1995.
17. Зитанов М.А. Скорочтение. М., 2004.
18. Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України. — К.: Політехніка, 2006.
19. Карпов А.А. Ты умеешь хорошо учиться. СПб.: Речь, 2006.
20. Кузнецов И.Н. Рефераты, курсовые и дипломные работы. Методика подготовки и оформления: учебно-методическое пособие. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2008. – 340 с.
21. Минько Э.В., Минько А.В. Ускоренное конспектирование и чтение. СПб., 2003. – 160 с.
22. Поварнин С.И. Как читать книги. - СПб.: «Книга», 1970.

23. Справочник студента: 1000 советов на все случаи жизни от первого появления в аудитории до защиты диплома. М.: И. Астрель, АСТ., 2000.

Інформаційні ресурси

24. Болонский процесс – структурная реформа высшего образования на европейском пространстве. <http://kpi.ua/ru/node/7225>

25. Навыки общения и способности к вниманию Понимание речи (http://www.cplol.eu/files/leaflets/54_web%20vene.pdf) «Понимание речи» (<http://referat.niv.ru/referat/014/01400038.htm>)

26. Фреге Г. Смысл и значение (http://sprach-insel.com/index.php?option=com_content&task=view&id=132&Itemid=61)